

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

آمارها و شاخص‌های بین‌المللی

شاخص ادراک فساد

Corruption Perception Index

گزارش شماره ۳۷

خرداد ۱۳۹۶

معاونت طرح و برنامه

دفتر آمار و فرآوری داده‌ها

شناسنامه گزارش:

عنوان: فارسی - شاخص ادراک فساد

انگلیسی - Corruption Perception Index

منابع: سایت www.transparency.org

گزارش ۲۰۱۶-۲۰۱۲ Corruption Perceptions Index report.pdf

دوره زمانی انتشار گزارش منبع: سالیانه

پیشینه: -

تهیه شده در معاونت طرح و برنامه ، دفتر آمار و فرآوری داده ها

شماره تماس جهت ارائه نظرات: خانم دانایی: ۸۱۷۶۲۱۶۰

فهرست مطالب

مقدمه	۱
۱. اهمیت شاخص ادراک فساد (CPI)	۲
۲. معرفی شاخص ادراک فساد	۳
۳. معرفی مرجع	۴
۴. روش جمع آوری داده ها	۴
۴,۱. انتخاب منابع آماری	۴
۴,۲. استاندارد نمودن اطلاعات	۹
۴,۳. محاسبه میانگین	۹
۵. جایگاه ایران در شاخص ادراک فساد	۹
۶. وضعیت ایران در شاخص ادراک فساد در مقایسه با کشورهای منطقه	۱۱
۷. وضعیت ایران در شاخص ادراک فساد در مقایسه با کشورهای منتخب	۱۳

با جهانی شدن اقتصاد و گسترش پیوندهای اقتصادی کشورها با یکدیگر، آمارها، داده‌ها و شاخص‌های مقایسه‌ای بین کشوری اهمیتی بیش از پیش یافته است. بر همین اساس برخی سازمان‌های معتبر بین‌المللی اقدام به گردآوری و انتشار آمارها و شاخص‌های مقایسه‌ای بین کشوری می‌نمایند.

اطلاع از آخرین وضعیت کشورمان در این شاخص‌ها می‌تواند نقش به‌سزائی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی سرمایه‌گذاران و فعالین تجاری و دیگر ذینفعان داشته باشد. لذا وزارت صنعت، معدن و تجارت وظیفه خود می‌داند با انتشار مستمر و فراگیر اینگونه آمارها و شاخص‌ها در کشور، ضمن کمک به ایجاد شفافیت در فضای کلان اقتصادی کشور، دسترسی فعالان اقتصادی را به اطلاعات مذکور تسهیل نماید. در همین راستا، معاونت طرح و برنامه با هدف شناسایی و باز نشر اقلام آماری و شاخص‌های مهم اقتصادی مرتبط با بخش صنعت، معدن و تجارت، تهیه گزارش «آمارها و شاخص‌های بین‌المللی» را در دستور کار خود قرار داده است. این گزارش که بصورت ادواری منتشر می‌شود، شامل آمار و اقلام پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر بین‌المللی بوده و فارغ از هر گونه تحلیل تخصصی، صرفاً در قالب آمارهای توصیفی ارائه می‌شود.

امید است این سری گزارش‌ها زمینه بهبود تصمیم‌ها و سیاستگذاری‌های مرتبط با فضای کسب و کار را فراهم سازد. همکاران محترم می‌توانند نظرات خود در زمینه موضوعات گزارش و ساختار آن را به دفتر آمار و فرآوری داده‌ها ارائه نمایند. این سلسله گزارش‌ها از طریق پورتال وزارتخانه نیز قابل بهره‌برداری می‌باشد.

۱. اهمیت شاخص ادراک فساد (CPI)^۱

فساد مالی و اقتصادی به مفهوم نادیده گرفتن و نقض قوانین و مقررات، به منظور دسترسی و کسب سود و منافع مالی شخصی و گروهی است. فساد اقتصادی می تواند در سطوح مختلفی از جامعه مانند متقاضیان و ارائه دهندگان خدمات اجتماعی، اقتصادی، قضایی و ...، وضع کنندگان قوانین و مقررات، مجریان قانون و در مجموع کلیه بخش های اقتصادی یک کشور دیده شود. نبود فرآیندهای مکانیزه و شفافیتی که فعالیت های اقتصادی افراد و نوع روابط مالی آنها را با یکدیگر نشان دهد و همچنین وجود ارتباط مستقیم و مراجعه حضوری متقاضیان خدمت به ارائه دهندگان آن، از عوامل عمده گسترش فساد مالی در یک جامعه است.

فساد اقتصادی، تبعات منفی بر سرمایه گذاری و رشد اقتصادی داشته و باعث عدم تحقق اهداف توسعه اقتصادی کشورها می گردد. فساد موجب از بین رفتن نیروهای رقابتی مورد نیاز برای عملکرد مطلوب بازارها خواهد شد. کاهش درآمدهای مالیاتی و پایین آمدن کیفیت زیر ساخت های اقتصادی و خدمات عمومی از دیگر نتایج وجود فساد اقتصادی در هر کشوری است و سطح بالای فساد اقتصادی می تواند ناکارآمدی سیاست های دولت را به دنبال داشته باشد. همچنین با توجه به اینکه فساد، منابع مالی را از هدف خود منحرف می سازد، این منابع نمی توانند کمک شایانی به رشد اقتصادی کشورها نمایند.

بانک جهانی، فساد را بزرگ ترین مانع توسعه اجتماعی و اقتصادی در نظر گرفته است. فساد با تحریف مقررات قانونی، توسعه را تخریب و بنیان های نهادینه ای را که رشد اقتصادی به آن وابسته می شود تضعیف می نماید.

^۱ Corruption perception index

۲. معرفی شاخص ادراک فساد

سازمان شفافیت بین‌المللی^۲ که یک سازمان غیردولتی غیرانتفاعی است در سال ۱۹۹۳ در شهر برلین تاسیس و شروع به کار نمود. پیتر ایگن، مقام بازنشسته بانک جهانی، با مشاهده اثرات فساد در شرق آفریقا، با همکاری ۹ تن از همفکرانش، اقدام به تاسیس این سازمان نمود. در سال ۱۹۹۵، شاخص ادراک فساد، به منظور اندازه‌گیری سطح ادراک شده فساد بخش دولتی ۴۵ کشور معرفی و به مرور این شاخص برای اغلب کشورهای دنیا محاسبه گردید تا پراکندگی فساد در جهان به نوعی مشخص شود. این سازمان دارای مراکز وابسته در شماری از کشورهای جهان است که هر کدام به طور مستقل به ارزیابی شرایط داخلی کشورها پرداخته و نتیجه آن را در اختیار سازمان مرکزی قرار می‌دهند. هدف سازمان شفافیت بین‌الملل مبارزه با فساد در تشکیلات دولتی و همچنین موسسات بزرگ خصوصی است و موضوعاتی مانند رشوه‌خواری، قانون شکنی، ارتکاب به اختلاس و موارد دیگر سوء استفاده از قدرت را در رده‌های مختلف دولتی و اقتصادی زیر نظر دارد. در واقع شاخص موضوع استفاده از مقام دولتی برای رسیدن به منفعت شخصی مبنای سنجش فساد در شاخص ادراک فساد قرار می‌گیرد.

شاخص ادراک فساد یک شاخص ترکیبی است که از طریق پیمایش و تکمیل پرسشنامه‌های مشخصی که ممکن است در هر دوره از بررسی با تغییراتی مواجه شوند محاسبه می‌شود. در گذشته این پیمایش در سطح مردم عادی و با محوریت تصور آنان از رواج فساد در کشورشان محاسبه می‌شد. لیکن در سال‌های اخیر به دلیل امکان تاثیر دوجانبه نتایج نظرسنجی و امتیاز فساد بر رواج فساد در کشور، این نوع پیمایش جای خود را به اظهار نظر فعالان و تحلیلگران اقتصادی که درباره اوضاع اقتصادی و سیاسی کشورها تخصص دارند، داده است.

^۲ Transparency international organization

۳. معرفی مرجع

آمارهای مورد استفاده در این گزارش، توسط سازمان "شفافیت بین‌المللی" تهیه و به صورت سالیانه منتشر می‌شود. کلیه جداول این گزارش از سایت این سازمان به آدرس www.transparency.org استخراج شده و دسترسی به اطلاعات از طریق مراجعه به سایت برای عموم امکان پذیر است.

۴. روش جمع آوری داده ها

برای محاسبه شاخص ادراک فساد از منابع متفاوتی استفاده می‌شود. این منابع در زمینه سطح فساد در بخش عمومی در حوزه کسب و کار فردی و فعالان اقتصادی مطالعه می‌نمایند که با تجمیع این اطلاعات، شاخص ادراک فساد محاسبه می‌شود.

۴,۱. انتخاب منابع آماری

به منظور تأیید اعتبار اطلاعات مورد استفاده برای ایجاد شاخص ادراک فساد، مولفه های زیر مورد توجه قرار گرفته است:

- ارائه درک کمی و قابل اندازه گیری از فساد در بخش عمومی
 - جمع آوری اطلاعات با استفاده از روش تحقیق معتبر و قابل تعمیم از نمونه به کل جامعه
 - انجام مطالعه توسط یک موسسه معتبر
 - دارا بودن دوره زمانی منظم
 - قابلیت پراکنش کافی امتیازات برای ایجاد تمایز میان کشورها
- یکی از شروط مهم برای محاسبه شاخص ادراک فساد وجود رتبه بندی برای کشورها در منابع مورد استفاده است. به همین دلیل روش محاسباتی به کار گرفته شده در هر منبع اطلاعاتی، باید یکسان باشد. همچنین تعریف فساد در تمام منابع باید یکسان و همگن باشد.

منابعی که این سازمان برای اندازه گیری فساد استفاده می نماید در جدول شماره ۱ درج شده است.

جدول شماره ۱: مآخذ داده های مرجع جهت تهیه شاخص ادراک فساد

ردیف	مآخذ	معرفی	آدرس سایت
۱	World Bank	بانک جهانی از سال ۱۹۸۰ نرخ عملکرد ویژگی های سیاسی و نهادی کشور ها را محاسبه می نماید و از نتایج آن برای تخصیص منابع به کشورهای مشتری واجد شرایط توسط انجمن توسعه بین المللی (IDA) استفاده می نماید. CPIA، ۱۶ معیار را به چهار خوشه "مدیریت اقتصادی"، "ساختار سیاسی"، "سیاست های برای برابری اجتماعی و عدالت" و "مدیریت بخش دولتی و نهادها" با وزن مساوی تقسیم می نماید. شاخص تخصیص منابع IDA از ۱ (کم) تا ۶ (زیاد) محاسبه می شود.	www.worldbank.gov.cpia
۲	World Economic Forum	مجمع جهانی اقتصاد از سال ۱۹۷۹ هر ساله نظرات مدیران اجرایی (EOS) را بررسی می نماید. این بررسی ها اطلاعات با ارزشی را در ابعادی وسیع از موارد اجتماعی-اقتصادی برای محاسبه "ریسک جهانی" نشان می دهد. این مجمع "ریسک جهانی" را به عنوان یک موقعیت یا اتفاق غیرمحمتمل که در صورت رخداد می تواند سبب فشار منفی به چندین کشور یا صنایع در ۱۰ سال آینده شود، تعریف می کند. روش تحقیق به اینگونه است که از پاسخگویان در مورد احتمال وقوع هر ریسک در ۱۰ سال آینده و برآورد تاثیر جهانی آن پرسش می شود. این پرسش ها در خصوص ۲۹ ریسک شناسایی شده صورت می گیرد.	report.weforum.org/global-risks
۳	Global Insight Country Risk Ratings	CountryRisk.io یک پایگاه برخط مستقل برای رتبه بندی ریسک حاکمیت ها می باشد. شاخص محاسبه شده توسط این پایگاه بر روی رتبه بندی حاکمیت دولت در سطح ملی متمرکز شده است. معیارهای این پایگاه، برای ارزیابی تمایل و توانایی دولت ها جهت انجام تعهدات و بدهی های مالی خود از طیف گسترده ای از شاخص های آماری استفاده می کند.	www.countryrisk.io

آدرس سایت	معرفی	ماخذ	ردیف
www.bti-roject.org	شاخص BTI نتیجه همکاری حدود ۳۰۰ نفر از صاحب‌نظران بهترین مراکز علمی سراسر دنیا و گزارشگران محلی است. هدف این افراد جستجوی نقاط قوت و ضعف از طریق مقایسه و پیدا نمودن نمونه‌های مناسب از مدیریت‌های موفق سیاسی می‌باشد. این شاخص کیفی از ۱ (بدترین) تا ۱۰ (بهترین) نمایش داده می‌شود.	Bertelsmann Foundation Transformation Index	۴
https://cpia.afdb.org	بطور سالانه کیفیت سیاست‌ها و عملکرد موسسات، در ۵۴ کشور آفریقایی توسط بانک توسعه آفریقا (AFDB) مورد ارزیابی قرار می‌دهد. این بانک ظرفیت یک کشور برای حمایت از رشد پایدار، کاهش فقر و استفاده موثر از حمایت‌های توسعه‌ای را ارزیابی می‌کند. این ارزیابی با تمرکز بر سنجش عناصر کلیدی برای کنترل کشور، فراتر از پیامدهایی نظیر درآمد ملی و نرخ رشد انجام می‌شود.	African Development Bank CPIA	۵
www.imd.org/wcc	IMD (مرکز رقابت جهانی) در زمینه رقابت ملت‌ها و رتبه بندی اقتصادی کشورها فعالیت می‌نماید.	IMD World Competitiveness Yearbook	۶
www.sgi-network.org	SGI ساختاری است که بر مبنای یک بررسی، از ۴۱ کشور عضو OECD و اروپایی نیازمند اصلاحات، ایجاد شده است. این مجموعه از شبکه وسیعی از کارشناسان و متخصصین، با هدف درک این موضوع که چه فعالیت‌هایی لازمه پایداری حاکمیت‌ها می‌باشد، تشکیل شده است.	Bertelsmann Foundation Sustainable Governance Index	۷
worldjusticeproject.org/rule-of-law-index	WJP یک سازمان مستقل، چند بعدی است که در جهت ارتقا ضوابط و قوانین در سراسر جهان فعالیت می‌کند. این سازمان در سال ۲۰۰۶ توسط ویلیام نکتام با ابتکاری از سوی کانون وکلای آمریکا (ABA) و با حمایت اولیه ۲۱ شریک استراتژیک تاسیس شد. دفتر این سازمان در واشنگتن و سیاتل مستقر شده است. دامنه امتیازدهی آنها از ۱: پابندی قوی به حاکمیت قانون و ۰: پابندی ضعیف به حاکمیت قانون می‌باشد. نحوه امتیاز دهی بر مبنای پاسخ‌های گرفته شده از یک نمونه ۱۰۰۰ نفری پاسخ دهندگان در سه شهرستان بزرگ در هر کشور و مجموعه‌ای از پزشکان قانونی و دانشگاهیان در کشورها می‌باشد.	World Justice Project Rule of Law Index	۸

آدرس سایت	معرفی	ماخذ	ردیف
www.prsgroup.com	گروه PRS در سال ۱۹۷۹ تاسیس شد. این گروه در زمینه ریسک سیاسی و پیش بینی ریسک کشوری بطور بین المللی فعالیت می کند. این گروه از طریق کاربرد دو زمینه اختصاصی قابل سنجش و روش تحقیق آزمون شده، ریسک سیاسی (PRS) و راهنمای بین المللی ریسک کشوری (ICRG) را ارائه می دهد.	PRS International Country Risk Guide	۹
www.v-dem.net	موسسه V-DEM یک موسسه تحقیقاتی مستقل مستقر در دانشکده علوم سیاسی دانشگاه گوتنبرگ، سوئد است. این موسسه توسط پروفیسور استفان لیندبرگ در سال ۲۰۱۴ تاسیس شد. V-DEM به عنوان یک رویکرد جدید به مفهوم و اندازه گیری انواع دموکراسی می پردازد. این موسسه در قالب یک پروژه، مجموعه ای از داده های چند بعدی و مستقل را تهیه می نماید که نشان دهنده پیچیدگی مفهوم دموکراسی در حکومت، فراتر از حضور در انتخابات است. این پروژه برای تفکیک هفت اصل بنیادین دموکراسی شامل انتخاباتی، لیبرالی، مشارکتی، مشورتی، عدالت خواهانه، اکثریتی و توافقی به جمع آوری اطلاعات می پردازد.	Varieties of Democracy Project	۱۰
www.eiu.com	این کمپانی که به عنوان کمپانی خواهر مجله اکونومیست می باشد از سال ۱۹۴۶ به عنوان بخش تحقیق و تحلیل گروه اقتصاد فعالیت می نماید. در طول ۷۰ سال با هدف ارائه درک درستی از چگونگی تغییرات جهانی و فرصت های ایجاد شده مخاطره آمیز و ریسک هایی که باید مدیریت شود به کسب و کارها، شرکت های مالی، دولت و... خدمات خود را ارائه می دهد. این شرکت انگلیسی از طریق ۲۴ دفتر و نیروی انسانی ای که به بیش از ۲۵ زبان آشنایی دارند در سطح جهان به مشتریان خود خدمات رسانی می کند.	Economist Intelligence Unit Country Ratings	۱۱

آدرس سایت	معرفی	ماخذ	ردیف
https://freedomhouse.org	<p>موضوع پروژه خانه آزادی، بررسی وضعیت دموکراسی در ۲۹ کشور از مرکز اروپا تا آسیای میانه که قبلاً کمونیست بوده اند، می باشد. شاخص ترین دستاورد این پروژه گزارش سالانه اصلاحات دموکراتیک است که از سال ۱۹۹۵ منتشر می شود. خانه آزادی برای تحقق حقوق سیاسی بیشتر و آزادی های مدنی از طریق ترکیب "تحلیل، حمایت و عمل" اقدام می نماید.</p>	<p>Freedom House Nations in Transit Ratings</p>	۱۲
www.asiarisk.com	---	<p>PERC Asia Risk Guide</p>	۱۳

۴,۲. استاندارد نمودن اطلاعات

داده های هر کشور بر اساس مقیاس ۰ تا ۱۰۰ (از بد تا خوب) استاندارد می شوند. بدین معنا که عدد ۰ بیانگر بالاترین سطح از فساد و عدد ۱۰۰ نشانگر پایین ترین سطح از فساد می باشد. به منظور مقایسه امتیازات هر کشور در طول زمان نسبت به سال پایه، از میانگین و انحراف معیار استاندارد امتیازات سال ۲۰۱۲ به عنوان سال پایه استفاده شده است.

۴,۳. محاسبه میانگین

به منظور محاسبه شاخص ادراک فساد برای یک کشور یا منطقه لازم است اطلاعات آن کشور یا منطقه حداقل در سه منبع منتشر شده باشد. امتیاز شاخص ادراک فساد از متوسط همه امتیازات استاندارد شده موجود برای آن کشور بدست می آید. لازم به ذکر است که امتیازات نیز همه به صورت گرد شده گزارش می شوند.

۵. جایگاه ایران در شاخص ادراک فساد

همانگونه که در بخش روش جمع آوری اطلاعات ذکر شد، امتیازات کشورها بین ۰ تا ۱۰۰ استاندارد شده و هرچه امتیاز کشوری به عدد ۱۰۰ نزدیکتر شود نشانده پایین بودن سطح فساد در آن کشور می باشد و بر مبنای امتیازات بدست آمده رتبه کشورها تعیین می گردد، از این رو برخی از کشورها به دلیل مساوی بودن امتیازات، رتبه مشابه کسب نموده اند.

بررسی روند امتیازات ایران در این شاخص طی سالهای ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۶ در جدول ۲ نشان داده شده است. همان طور که در این جدول مشاهده می شود، امتیازات ایران بین ۲۵ تا ۲۹ در نوسان بوده است. بهترین امتیاز (۲۹) در سال ۲۰۱۶ کسب شده است. در سال ۲۰۱۳ این امتیاز به ۲۵ یعنی پایین ترین حد خود در طی پنج سال مورد مطالعه، رسیده است.

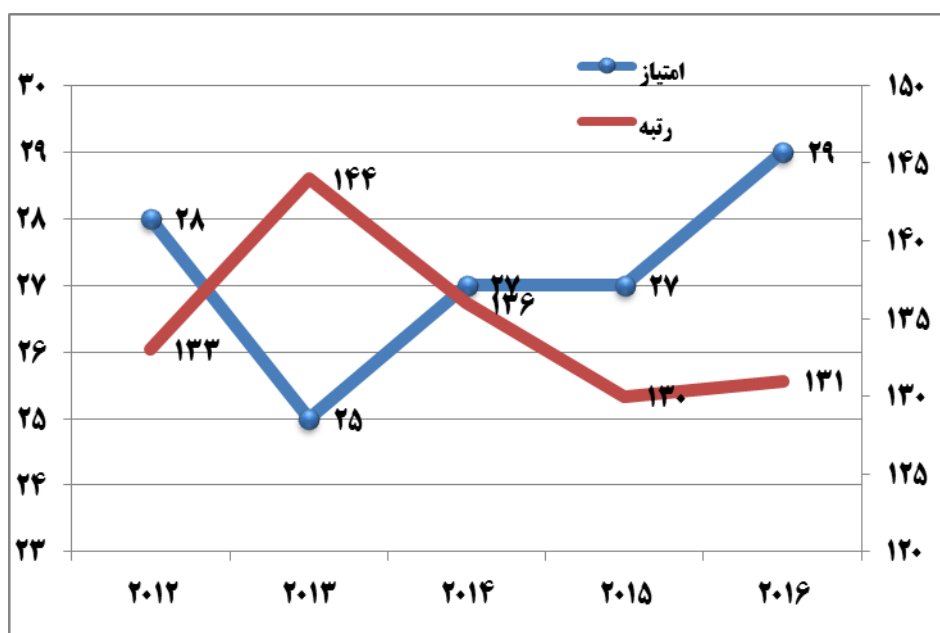
در خصوص نوسانات رتبه نیز ایران بین ۱۳۰ تا ۱۴۴ در نوسان بوده است. با توجه به تفاوت تعداد کشورهای مورد مطالعه در طی سالهای بررسی (۱۶۸ تا ۱۷۶ کشور) می توان مشاهده نمود که در سال ۲۰۱۵ بهترین رتبه ۱۳۰ درمیان ۱۶۸ کشور بدست آمده است و بدترین رتبه ۱۴۴ در سال ۲۰۱۳ از میان ۱۷۵ کشور کسب شده است. لازم به ذکر است که به دلیل متغیر بودن تعداد کشورهای مورد مطالعه در طی سالهای بررسی رتبه به تنهایی نمی تواند نشانگر جایگاه یک کشور در فساد باشد، از این رو ترکیب امتیازات و رتبه های ایران در طی سالهای مورد بررسی در نمودار شماره ۱ نشان داده شده است.

بدیهی است که به دلیل استفاده از منابع متنوع جهت بدست آوردن این شاخص، لازم است برای بهبود آن معیارهای کلیه منابع، مورد مطالعه قرار گرفته و با توجه به آن معیارها، اقدامات اصلاحی در مبارزه با فساد در کشور صورت پذیرد.

جدول شماره ۲: امتیاز و رتبه ایران در شاخص ادراک فساد طی دوره ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۶

سال ۲۰۱۶ (از ۱۷۶ کشور)		سال ۲۰۱۵ (از ۱۶۸ کشور)		سال ۲۰۱۴ (از ۱۷۵ کشور)		سال ۲۰۱۳ (از ۱۷۷ کشور)		سال ۲۰۱۲ (از ۱۷۶ کشور)		شاخص ادراک فساد
رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	
۱۳۱	۲۹	۱۳۰	۲۷	۱۳۶	۲۷	۱۴۴	۲۵	۱۳۳	۲۸	ایران

نمودار ۱. رتبه و امتیاز ایران در شاخص ادراک فساد طی سالهای ۲۰۱۲-۲۰۱۶

۶. وضعیت ایران در شاخص ادراک فساد در مقایسه با کشورهای منطقه

جدول شماره ۳: رتبه و امتیاز ایران و کشورهای منطقه در شاخص ادراک فساد طی سالهای ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۶

رتبه	سال ۲۰۱۶ (از ۱۷۶ کشور)		سال ۲۰۱۵ (از ۱۶۸ کشور)		سال ۲۰۱۴ (از ۱۷۵ کشور)		سال ۲۰۱۳ (از ۱۷۷ کشور)		سال ۲۰۱۲ (از ۱۷۶ کشور)		کشورهای منطقه	رتبه
	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز		
۱	۶۶	۲۴	۷۰	۲۳	۷۰	۲۵	۶۹	۲۶	۶۸	۲۷	امارات	۱
۲	۶۴	۲۸	۶۱	۳۲	۶۰	۳۷	۶۱	۳۶	۶۰	۳۹	فلسطین اشغالی	۲
۳	۶۱	۳۱	۷۱	۲۲	۶۹	۲۶	۶۸	۲۸	۶۸	۲۷	قطر	۳
۴	۵۷	۴۴	۵۲	۴۸	۵۲	۵۰	۴۹	۵۵	۵۱	۵۲	گرجستان	۴
۵	۴۸	۵۷	۵۳	۴۵	۴۹	۵۵	۴۵	۶۶	۵۸	۴۸	اردن	۵
۶	۴۶	۶۲	۵۲	۴۸	۴۹	۵۵	۴۶	۶۳	۶۶	۶۶	عربستان	۶
۷	۴۵	۶۴	۴۵	۶۰	۴۵	۶۴	۴۷	۶۱	۶۱	۶۱	عمان	۷
۸	۴۳	۷۰	۵۱	۵۰	۴۹	۵۵	۴۸	۵۷	۵۳	۵۳	بحرین	۸
۹	۴۱	۷۵	۴۹	۵۵	۴۴	۶۷	۴۳	۶۹	۶۶	۶۶	کویت	۹
۱۰	۴۱	۷۵	۴۲	۶۶	۴۵	۶۴	۵۰	۵۳	۵۴	۴۹	ترکیه	۱۰
۱۱	۳۴	۱۰۸	۳۶	۸۸	۳۷	۹۴	۳۲	۱۱۴	۱۱۸	۳۲	مصر	۱۱
۱۲	۳۳	۱۱۳	۳۵	۹۵	۳۷	۹۴	۳۶	۹۴	۱۰۵	۳۴	ارمنستان	۱۲
۱۳	۳۲	۱۱۶	۳۰	۱۱۷	۲۹	۱۲۶	۲۸	۱۲۷	۱۳۹	۲۷	پاکستان	۱۳
۱۴	۳۰	۱۲۳	۲۹	۱۱۹	۲۹	۱۲۶	۲۸	۱۲۷	۱۳۹	۲۷	آذربایجان	۱۴
۱۵	۲۹	۱۳۱	۲۸	۱۲۳	۲۹	۱۲۶	۲۶	۱۴۰	۱۳۳	۲۸	قزاقستان	۱۵
۱۶	۲۹	۱۳۱	۲۷	۱۳۰	۲۷	۱۳۶	۲۵	۱۴۴	۱۳۳	۲۸	ایران	۱۶
۱۷	۲۸	۱۳۶	۲۸	۱۲۳	۲۷	۱۳۶	۲۸	۱۲۷	۱۲۸	۳۰	لبنان	۱۷
۱۸	۲۸	۱۳۶	۲۸	۱۲۳	۲۷	۱۳۶	۲۴	۱۵۰	۱۵۴	۲۴	قرقیزستان	۱۸
۱۹	۲۵	۱۵۱	۲۶	۱۳۶	۲۳	۱۵۲	۲۲	۱۵۴	۱۵۷	۲۲	تاجیکستان	۱۹
۲۰	۲۱	۱۵۶	۱۹	۱۵۳	۱۸	۱۶۶	۱۷	۱۶۸	۱۷۰	۱۷	ازبکستان	۲۰
۲۱	۱۷	۱۶۶	۱۶	۱۶۱	۱۶	۱۷۰	۱۶	۱۷۱	۱۶۹	۱۸	عراق	۲۱
۲۲	۱۵	۱۶۹	۱۱	۱۶۶	۱۲	۱۷۲	۸	۱۷۵	۱۷۴	۸	افغانستان	۲۲
۲۳	۱۴	۱۷۰	۱۸	۱۵۴	۱۹	۱۶۱	۱۸	۱۶۷	۱۵۶	۲۳	یمن	۲۳

جدول شماره ۴: امتیازات استاندارد شده کشورهای منطقه در مآخذ مورد استفاده شاخص ادراک فساد در گزارش سال ۲۰۱۶

Economist Intelligence Unit Country Ratings	Freedom House National in Transit Rating	Varieties of Democracy Project	PRS International Country Risk Guide	Bertelsmann Foundation	World Justice Project Rule of Law Index	IMD World Competitiveness Yearbook	Bertelsmann Foundation	Global Insight Country Risk Ratings	World Economic Forum	World Bank	کشورهای منطقه	ردیف
۵۴	-	-	۶۷	-	۷۳	۸۱	۵۳	۴۷	۸۶	-	امارات	۱
۷۲	-	-	۵۸	۶۱	-	۶۴	-	۵۹	۶۹	-	فلسطین اشغالی	۲
۷۲	-	۳۹	۶۷	-	-	۸۰	۴۰	۴۷	۸۲	-	قطر	۳
-	۴۹	۶۵	-	-	۶۱	-	۵۳	۴۷	۶۸	-	گرجستان	۴
۵۴	-	۴۰	۵۰	-	۵۰	۵۳	۴۰	۳۴	۶۰	-	اردن	۵
۵۴	-	-	۵۰	-	-	-	۳۶	۲۲	۶۶	-	عربستان	۶
۳۷	-	-	۵۰	-	-	-	۲۴	۴۷	۶۷	-	عمان	۷
۳۷	-	-	۴۱	-	-	-	۳۶	۳۴	۶۶	-	بحرین	۸
۳۷	-	-	۵۰	-	-	-	۴۰	۳۴	۴۳	-	کویت	۹
۳۷	-	۳۶	۴۱	۳۳	۳۹	۴۶	۴۵	۴۷	۴۹	-	ترکیه	۱۰
۳۷	-	-	۳۲	-	۳۷	-	۳۲	۲۲	۴۲	-	مصر	۱۱
-	۴۱	۱۷	۳۲	-	-	-	۲۸	۳۴	۴۵	-	ارمنستان	۱۲
۳۷	-	-	۳۲	-	۳۲	-	۲۰	۳۴	۲۹	۳۵	پاکستان	۱۳
۳۷	۲۵	۹	۲۴	-	-	-	۲۴	۴۷	۴۶	-	آذربایجان	۱۴
۱۹	۲۸	۱۶	۲۴	-	۳۲	۴۱	۲۰	۳۴	۴۵	-	قزاقستان	۱۵
۱۹	-	۳۳	۲۴	-	۳۵	-	۲۴	۳۴	۳۴	-	ایران	۱۶
۳۷	-	۳۴	۳۲	-	۳۰	-	۲۰	۲۲	۲۳	-	لبنان	۱۷
-	۳۰	۲۱	-	-	۲۹	-	۳۲	۲۲	۲۳	۳۵	قرقیزستان	۱۸
-	۲۸	۱۱	-	-	-	-	۱۶	۲۲	۴۸	۲۴	تاجیکستان	۱۹
۱۹	۲۵	۱۶	-	-	۳۲	-	۲۰	۲۲	-	۱۳	ازبکستان	۲۰
۱۹	-	۱۹	۱۵	-	-	-	۲۰	۱۰	-	-	عراق	۲۱
-	-	۱۶	-	-	۱۳	-	۲۰	۱۰	-	۱۳	افغانستان	۲۲
۱۹	-	۱۴	۱۵	-	-	-	۲۸	۱۰	۱۲	۲	یمن	۲۳

۷. وضعیت ایران در شاخص ادراک فساد در مقایسه با کشورهای منتخب

برای ارائه تصویری دقیق‌تر از جایگاه کشورمان در شاخص ادراک فساد در جدول ۵ و ۶ رتبه کشورمان در این شاخص با برخی کشورهای پیشرفته صنعتی و کشورهای تازه صنعتی شده مورد مقایسه قرار گرفته است.

جدول شماره ۵: رتبه ایران و کشورهای منتخب در شاخص ادراک فساد طی سالهای ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۶

رتبه	سال ۲۰۱۲ (از ۱۷۶ کشور)		سال ۲۰۱۳ (از ۱۷۷ کشور)		سال ۲۰۱۴ (از ۱۷۵ کشور)		سال ۲۰۱۵ (از ۱۶۸ کشور)		سال ۲۰۱۶ (از ۱۷۶ کشور)		کشورهای منطقه	رتبه
	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز		
۱	۱۳	۷۹	۱۲	۷۸	۱۲	۷۹	۱۰	۸۱	۱۰	۸۱	آلمان	۱
۲	۱۹	۷۳	۱۹	۷۳	۱۷	۷۴	۱۶	۷۶	۱۶	۷۴	آمریکا	۲
۳	۱۷	۷۴	۱۸	۷۴	۱۵	۷۶	۱۸	۷۵	۱۸	۷۲	ژاپن	۳
۴	۲۲	۷۱	۲۲	۷۱	۲۶	۶۹	۲۳	۷۰	۲۳	۶۹	فرانسه	۴
۵	۴۵	۵۶	۴۶	۵۵	۴۳	۵۵	۳۷	۵۶	۵۲	۵۳	کره جنوبی	۵
۶	۵۴	۴۹	۵۳	۵۰	۵۰	۵۲	۵۴	۵۰	۵۵	۴۹	مالزی	۶
۷	۷۲	۴۲	۶۹	۴۳	۶۹	۴۳	۶۱	۴۴	۶۰	۴۷	ایتالیا	۷
۸	۸۰	۳۹	۸۰	۴۰	۱۰۰	۳۶	۸۳	۳۷	۷۹	۴۰	چین	۸
۹	۹۴	۳۶	۹۴	۳۶	۸۵	۳۸	۷۶	۳۸	۷۹	۴۰	هندوستان	۹
۱۰	۱۳۳	۲۸	۱۴۴	۲۵	۱۳۶	۲۷	۱۳۰	۲۷	۱۳۱	۲۹	ایران	۱۰
۱۱	۱۳۳	۲۸	۱۲۷	۲۸	۱۳۶	۲۷	۱۱۹	۲۹	۱۳۱	۲۹	روسیه	۱۱

طی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶ کشور دانمارک همواره رتبه یک را در شاخص ادراک فساد کسب نموده است. در سال ۲۰۱۲ امتیاز کشورهای نیوزیلند و فنلاند با کشور دانمارک برابر بوده و از این رو در کسب رتبه اول جهان با آن کشور هم‌تراز بوده‌اند، همین شرایط را کشور نیوزیلند مجدداً در سالهای ۲۰۱۳ و ۲۰۱۶ تجربه نموده و با کشور دانمارک مشترکاً رتبه اول جهان را بدست آورده‌اند.

جدول شماره ۶: امتیازات استاندارد شده کشورهای منتخب در مآخذ مورد استفاده شاخص ادراک فساد در گزارش سال ۲۰۱۶

PERC Asia Risk Guide	Economist Intelligence Unit Country Ratings	varieties of Democracy Project	PRS International Country Risk Guide	Bertelsmann Foundation	World Justice Project Rule of Law Index	IMD World Competitiveness Yearbook	Bertelsmann Foundation	Global Insight Country Risk Ratings	World Economic Forum	کشورهای منطقه	ردیف
-	۹۰	-	۸۵	۸۰	۷۹	۸۵	-	۸۳	۶۷	آلمان	۱
۶۴	۹۰	۶۹	۷۶	۹۰	۷۲	۷۴	-	۷۱	۶۵	آمریکا	۲
۷۸	۷۲	-	۷۶	۵۲	۷۵	۷۴	-	۷۱	۷۸	ژاپن	۳
-	۷۲	-	۷۶	۵۲	۶۹	۷۳	-	۷۱	۶۹	فرانسه	۴
۵۰	۵۴	-	۵۰	۵۲	۶۹	۴۷	۵۷	۴۷	۴۹	کره جنوبی	۵
۴۴	۵۴	-	۴۱	-	۴۱	۵۲	۴۹	۵۹	۵۶	مالزی	۶
-	۳۷	-	۴۱	۵۲	۵۷	۳۹	-	۵۹	۴۷	ایتالیا	۷
۳۹	۳۷	-	۳۲	-	۳۷	۴۲	۳۶	۴۷	۵۳	چین	۸
۳۴	۳۷	-	۴۱	-	۳۴	۳۹	۴۵	۳۴	۵۴	هندوستان	۹
-	۱۹	۳۳	۲۴	-	۲۵	-	۲۴	۳۴	۳۴	ایران	۱۰
-	۱۹	۱۸	۲۴	-	۳۲	۴۱	۲۸	۳۴	۳۸	روسیه	۱۱